

اقتصاد شىلاتى

مؤلف: حسن صالحى

www.ketab.ir

سرشناسه : صالحی، حسن، ۱۳۳۹ -
 عنوان و نام پدیدآور : اقتصاد شیلاتی / مؤلف حسن صالحی
 مشخصات نشر : تهران: مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی وزارت جهاد کشاورزی، ۱۳۹۳ -
 مشخصات ظاهری : ی، ۲۳۳ ص: مصور، جدول.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۷۰-۰۶-۸
 وضعیت فهرست‌نویسی : فیپا
 یادداشت : کتابنامه.
 موضوع : آبریان - بازاریابی
 موضوع : آبریان - پرورش و تکثیر - جنبه‌های اقتصادی
 موضوع : آبریز پروری - صنعت و تجارت
 رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۲ ص ۱۷۹۲/الف ۹۴۶۶ HD
 رده‌بندی دبویی : ۳۸۱/۴۳۱۷۶
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۹۱۱۴۹۲

عنوان: اقتصاد شیلاتی
 مؤلف: حسن صالحی
 ناشر: انتشارات مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی
 ویراستار علمی: مجتبی رجب‌بیگی
 ویراستار ادبی: فنی: پویان فخر گرامی
 طراح جلد: مسلم عرب یاصری
 صفحه‌آرایی: مریم طهماسبی
 لیتوگرافی، چاپ و صحافی: پیام‌رسان
 نوبت چاپ: اول
 تاریخ نشر: ۱۳۹۳
 شمارگان: ۱۰۰۰
 قیمت: ۹۵۰۰۰ ریال
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۷۰-۰۶-۸

تمام حقوق اثر برای انتشارات مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی محفوظ است.

تهران: صندوق پستی ۱۷۵۷-۱۳۱۴۵ تلفن ۶۶۴۳۰۴۳۷

پایگاه اطلاع‌رسانی: www.itvhe.ac.ir

پست الکترونیک: Pub@itvhe.ac.ir

بی شک منابع علمی مکتوب و در رأس آنها کتاب‌های آموزشی از ارکان اساسی فناوری‌های آموزشی محسوب می‌شوند. گرچه در عصر حاضر گسترش منابع آموزشی مجازی و الکترونیک از منابع آموزشی مکتوب سبقت گرفته‌اند ولی کتاب به عنوان یکی از مؤثرترین مواد کمک آموزشی همچنان مورد توجه و استفاده مدرسان و فراگیران در فرایند تدریس و یادگیری نظام‌های آموزشی قرار دارد بی شک تولید و نشر روزافزون منابع آموزشی مکتوب نشان‌دهنده توسعه یافتگی نظام آموزش عالی در هر کشور می‌باشد.

مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی در زمینه وظایف خود با رویکرد مهارت‌آموزی و کارآفرینی از طریق آموزش‌های علمی کاربردی در حوزه علوم تخصصی کشاورزی، تاکنون عنوان‌های متعدد و گوناگونی از کتاب‌های آموزشی و کاربردی که نتیجه تجربه‌های علمی و آموزشی محققان، متخصصان، مدرسان و اعضای هیئت علمی مربوط به حوزه علمی کاربردی کشاورزی را چاپ و منتشر کرده است. از آنجا که ارتقای کیفیت چنین مجموعه‌ای به توجه و بازبینی مستمر آن نیاز دارد امیدوارم متخصصان، صاحب‌نظران، مدرسان، دانشجویان و صاحبان فن، ما را با ارائه پیشنهاد‌های سازنده خود در راه ارتقای کیفی این منابع ارزشمند علمی و آموزشی یاری رسانند.

انتشارات مؤسسه آموزش عالی علمی کاربردی جهاد کشاورزی

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار.....
	فصل اول: مباحث پایه در علم اقتصاد
۳	اهداف رفتاری.....
۵	۱-۱ دامنه و موضوع علم اقتصاد.....
۷	۲-۱ رابطه اقتصاد با سایر علوم.....
۷	۱-۲-۱ رابطه اقتصاد با حقوق.....
۷	۲-۲-۱ رابطه اقتصاد با روان‌شناسی.....
۸	۳-۲-۱ رابطه اقتصاد با جامعه‌شناسی.....
۸	۴-۲-۱ رابطه اقتصاد با تاریخ.....
۹	۵-۲-۱ رابطه اقتصاد با جغرافیا.....
۹	۶-۲-۱ رابطه اقتصاد با ریاضیات.....
۱۰	۳-۱ روش‌های تجزیه و تحلیل در علم اقتصاد.....
۱۳	۴-۱ سیر اجمالی در اندیشه‌ها و مکاتب اقتصادی.....
۲۴	۵-۱ روند توسعه اقتصادی جوامع.....
۲۴	۱-۵-۱ مراحل رشد و توسعه اقتصادی جوامع از نظر والت روستو (نظریه «روستو»).....
۲۵	۱-۵-۱-۱ مرحله اقتصاد سنتی.....
۲۵	۲-۵-۱-۱ مرحله آغاز تحول.....
۲۷	۳-۵-۱-۱ مرحله خیز اقتصادی.....
۲۸	۴-۵-۱-۱ مرحله رشد و توسعه پایدار یا دوره کمال.....
۲۹	۵-۵-۱-۱ مرحله مصرف انبوه تمام قشرهای اجتماعی.....
۲۹	۶-۵-۱-۱ ساختار و سازمان اقتصادی جوامع.....
۲۹	۱-۶-۱ بنیان اقتصادی.....
۳۱	۲-۶-۱ نظام اقتصادی.....

فصل دوم: نقش شیلات در اقتصاد ملی

۲۳	اهداف رفتاری
۲۵	۱-۲ بررسی روند تولید، مصرف و تجارت آبزیان در جهان
۲۸	۲-۲ بررسی صید و آبی پروری در ایران

فصل سوم: اقتصاد آبی پروری

۴۳	اهداف رفتاری
۴۵	۱-۳ مصرف آبزیان
۴۶	۲-۳ مصرف آبزیان و اثرات بهداشتی
۴۷	۳-۳ واژه‌های اقتصاد آبی پروری
۵۲	۱-۳-۳ کمیابی
۵۳	۲-۳-۳ انتخاب
۵۳	۳-۳-۳ مطلوبیت
۵۵	۴-۳-۳ تعریف اقتصاد خرد و اقتصاد کلان
۵۶	۵-۳-۳ ابزار اقتصاد کلان
۶۰	۴-۳ سیستم‌های اقتصادی
۶۲	۵-۳ بازار رقابتی
۶۳	۶-۳ نقاط ضعف بازار
۶۴	۷-۳ اقتصاد برنامه‌ریزی شده
۶۴	۸-۳ سیستم اقتصادی ترکیبی
۶۴	۹-۳ وظایف یک سیستم اقتصادی

فصل چهارم: عرضه و تقاضای آبزیان

۶۹	اهداف رفتاری
۷۱	۱-۴ تقاضای مصرف‌کننده
۷۱	۱-۱-۴ برنامه تقاضا
۷۳	۲-۱-۴ منحنی تقاضا
۷۴	۳-۱-۴ تقاضا و مقدار مورد تقاضا
۷۴	۲-۴ عوامل مؤثر بر تقاضا برای ماهی و محصولات شیلاتی

۷۵	۱-۲-۴ اندازه جمعیت و توزیع آن
۷۷	۲-۲-۴ درآمد مصرف‌کننده و توزیع آن
۷۸	۳-۲-۴ قیمت‌ها و وجود کالاهای جایگزین
۷۸	۴-۲-۴ علاقه‌مندی و ترجیح مصرف‌کننده
۷۹	۵-۲-۴ کشش تقاضا
۸۸	۳-۴ یک منحنی کاربردی تقاضا برای ماهی پرورشی در آمریکا
۸۹	۴-۴ کشش، درآمد کل و درآمد نهایی
۸۹	۱-۴-۴ درآمد متوسط و نهایی
۹۱	۵-۴ تقاضای بازار
۹۱	۶-۴ تقاضای وابسته
۹۳	۷-۴ عرضه تولیدکنندگان
۹۴	۱-۷-۴ مقدار عرضه‌شده و عرضه
۹۵	۸-۴ عوامل مؤثر بر عرضه ماهی و محصولات وابسته
۹۵	۱-۸-۴ تغییرات در قیمت نهاده‌ها
۹۶	۲-۸-۴ تغییر در سودآوری کالاهای جایگزین
۹۶	۳-۸-۴ تغییرات در فناوری تولید و بازاریابی
۹۷	۴-۸-۴ تغییرات در قیمت محصولات مشترک
۹۷	۵-۸-۴ تغییرات محیطی و ساختاری
۹۸	۹-۴ کشش عرضه
۹۸	۱-۹-۴ کشش قیمتی عرضه
۱۰۱	۱۰-۴ منحنی کاربردی برای عرضه ماهی پرورشی در آمریکا
۱۰۱	۱-۱۰-۴ انعطاف‌پذیری قیمت
۱۰۲	۱۱-۴ منحنی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت عرضه
۱۰۳	۱۲-۴ تعادل بازار رقابتی

فصل پنجم: تولید

۱۰۷	اهداف رفتاری
۱۰۹	۱-۵ تعریف تولید
۱۰۹	۱-۱-۵ عوامل تولید
۱۱۰	۲-۱-۵ تولید ماهی

۱۱۰	 ۳-۱-۵ تابع تولید
۱۱۸	 ۲-۵ ارتباط بین APP و MPP , TPP
۱۱۹	 ۳-۵ مراحل تولید
۱۲۱	 ۴-۵ مقررات تصمیم‌گیری
۱۲۱	 ۵-۵ بهینه‌سازی استفاده از یک نهاده
۱۲۳	 ۶-۵ توابع تولید در عمل
۱۲۴	 ۷-۵ کشش تولید
۱۲۵	 ۸-۵ تقسیم‌ناپذیری منابع تولید
۱۲۶	 ۹-۵ هزینه تولید
۱۲۷	 ۱-۹-۵ هزینه‌های تولید در کوتاه‌مدت
۱۲۷	 ۲-۹-۵ هزینه کل
۱۲۷	 ۳-۹-۵ هزینه‌های ثابت
۱۲۸	 ۴-۹-۵ هزینه‌های متغیر
۱۲۹	 ۵-۹-۵ هزینه نهایی
۱۳۰	 ۶-۹-۵ هزینه‌های متوسط
۱۳۰	 ۷-۹-۵ هزینه متوسط کل
۱۳۰	 ۸-۹-۵ هزینه‌های متوسط متغیر
۱۳۰	 ۹-۹-۵ هزینه‌های متوسط ثابت
۱۳۱	 ۱۰-۹-۵ ارتباط بین منحنی هزینه متوسط و هزینه نهایی
۱۳۲	 ۱۰-۵ بهره‌گیری از منحنی‌های هزینه برای ماهی پرورشی در آمریکا
۱۳۳	 ۱۱-۵ حداکثرسازی سود مزرعه پرورش ماهی
۱۳۵	 ۱۲-۵ هزینه‌های بلندمدت
۱۳۵	 ۱-۱۲-۵ افق برنامه‌ریزی
۱۳۶	 ۲-۱۲-۵ منحنی هزینه در بلندمدت
۱۳۶	 ۳-۱۲-۵ هزینه متوسط و هزینه نهایی در بلندمدت
۱۳۸	 ۱۳-۵ مقیاس اقتصادی
۱۳۹	 ۱۴-۵ اندازه شرکت و بنگاه‌ها

فصل ششم: اقتصاد ماهیگیری

۱۴۱	 اهداف رفتاری
-----	--------------------

۱۴۳	۱-۶ بهره‌برداری از منابع دریایی
۱۴۷	۲-۶ مدل‌های ساده بیولوژیک و اقتصاد صید
۱۴۸	۱-۲-۶ مدل رشد شافر
۱۵۰	۲-۲-۶ مدل منبع متحرک
۱۵۱	۳-۲-۶ مدل‌های اقتصادی صید
۱۵۲	۳-۶ صنعت ماهیگیری
۱۵۳	۱-۳-۶ صیادان
۱۵۵	۲-۳-۶ هزینه‌های ثابت و متغیر صید
۱۵۷	۳-۳-۶ درآمد صیاد
۱۵۸	۴-۳-۶ هزینه‌های نهایی و متوسط صید
۱۶۱	۴-۶ نیروی کار و فرصت‌های شغلی
۱۶۲	۵-۶ رابطه میان هر صیاد با کل صنعت ماهیگیری
۱۶۵	۶-۶ عملیات صنعت ماهیگیری تحت تأثیر قیمت‌های فرضی متفاوت برای آبزیان
۱۶۶	۷-۶ مدل متحرک اقتصاد زیستی
۱۷۰	۸-۶ قیمت و تقاضا در بازار ماهی
۱۷۸	۱-۸-۶ کشش درآمدی عرضه و تقاضا
۱۷۹	۲-۸-۶ قیمت‌ها در شرایط رقابت ناقص
۱۷۹	۳-۸-۶ رقابت ناقص به وسیله تجار یا بنگاه مالی
۱۸۴	۹-۶ سیاست‌های مدیریتی
۱۸۵	۱۰-۶ اثر ذخایر بر نوسان قیمت

فصل هفتم: توسعه ماهیگیری

۱۸۹	اهداف رفتاری
۱۹۱	۱-۷ پروژه‌های توسعه ماهیگیری
۱۹۵	۲-۷ مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی و شناسایی پروژه
۱۹۷	۳-۷ تدوین و آماده‌سازی پروژه
۱۹۷	۱-۳-۷ مقدمه
۱۹۸	۲-۳-۷ پیشنهادهای اولیه
۲۰۰	۴-۷ تحلیل پروژه
۲۰۳	۵-۷ ارزیابی عملکرد پروژه

۶-۷	سرمایه‌گذاری بین‌المللی	۲۰۴
۷-۷	ارزشیابی پروژه	۲۰۵
۸-۷	پروژه‌های ماهیگیری خرد	۲۰۷
۹-۷	مطالعات هزینه و درآمد	۲۱۱
۱۰-۷	موضوعات اقتصادی - اجتماعی	۲۱۴
۱۱-۷	توسعه جامع ماهیگیری	۲۱۶
۱۲-۷	نیازهای ترویجی در ماهیگیری خرد	۲۱۶
۱۳-۷	مدیریت و سازمان ماهیگیری	۲۱۷
۱۴-۷	اثرات توسعه در بخش‌های دیگر بر ماهیگیری سنتی	۲۲۰
۱۵-۷	ماهیگیری با رویکرد صادرات محوری	۲۲۲
	منابع	۲۲۵

فهرست نمودارها

- نمودار ۱-۲ میزان صید و پرورش آبزیان از سال ۱۳۷۱ تا ۱۳۸۵ در ایران ۴۱
- نمودار ۲-۲ میزان تولید قزل آلا و درصد رشد سالانه تولید آن از سال ۱۳۷۳ تا ۱۳۸۴ در ایران ۴۳
- نمودار ۱-۳ منحنی تغییر تولید در صید و آبیزی پروری ۵۵
- نمودار ۲-۳ مدلی از مبادله در یک سیستم اقتصادی ۶۱
- نمودار ۱-۴ منحنی تقاضا برای ماهی ۷۳
- نمودار ۲-۴ نمایش تغییر تقاضای ماهی ۷۶
- نمودار ۳-۴ منحنی تقاضای کاملاً کششی ۷۹
- نمودار ۴-۴ منحنی تقاضای کاملاً غیر کششی ۸۰
- نمودار ۵-۴ منحنی تقاضای شیدار نسبتاً کششی ۸۱
- نمودار ۶-۴ منحنی تقاضای شیدار نسبتاً غیر کششی ۸۱
- نمودار ۷-۴ کشش‌ها در طول منحنی تقاضا ۸۲
- نمودار ۸-۴ ارتباط بین کشش قیمت، درآمد نهایی و درآمد کل ۹۰
- نمودار ۹-۴ منحنی فرضی برای عرضه تیلاپیا ۹۴
- نمودار ۱۰-۴ جابجایی منحنی عرضه ۹۵
- نمودار ۱۱-۴ منحنی عرضه با کشش‌های مختلف ۹۹
- نمودار ۱۲-۴ منحنی عرضه، هنگامی که کشش مربوط به زمان را نشان می‌دهد ۱۰۲
- نمودار ۱۳-۴ نموداری از تعادل در بازار رقابتی ۱۰۳
- نمودار ۱۴-۴ افزایش عرضه در دامنه تقاضای غیر کششی ۱۰۴
- نمودار ۱۵-۴ افزایش عرضه در دامنه تقاضای کششی ۱۰۵
- نمودار ۱۶-۴ تغییر قیمت در اثر افزایش تقاضا (عرضه، بسیار کششی است) ۱۰۶
- نمودار ۱۷-۴ تغییر قیمت در اثر افزایش تقاضا (عرضه، غیر کششی است) ۱۰۶
- نمودار ۱-۵ تولید خالص ماهی پرورشی در آمریکا در تراکم‌های مختلف ذخیره‌سازی ۱۱۲
- نمودار ۲-۵ منحنی رابطه تولید با ذخیره‌سازی‌های مختلف ۱۱۳
- نمودار ۳-۵ منحنی پاسخ ماهی به غذای دریافتی ۱۱۴
- نمودار ۴-۵ تأثیر دما بر انرژی دریافتی در ماهی پرورشی در آمریکا ۱۱۵
- نمودار ۵-۵ رشد ماهی انگست‌قد در آکواریوم در اثر تغذیه با جیره‌های متفاوت پروتئین ۱۱۷
- نمودار ۶-۵ منحنی‌های مقدار تولید کل (TPP)، میانگین تولید (APP) و تولید نهایی (MPP) ۱۱۸
- نمودار ۷-۵ تابع تولید، رابطه فیزیکی بین نهاده تولید و مراحل تولید ۱۱۹

- نمودار ۵-۸ تولید فیزیکی کل، مشتق شده از نهاده غیر قابل تقسیم X ۱۲۶
- نمودار ۵-۹ منحنی هزینه ثابت کل، هزینه متغیر کل و هزینه کل ۱۲۸
- نمودار ۵-۱۰ منحنی‌های هزینه‌های متوسط متغیر، متوسط کل و متوسط نهایی ۱۲۹
- نمودار ۵-۱۱ توابع هزینه‌های فرضی برای تولید ماهی ۱۳۲
- نمودار ۵-۱۲ منحنی همزمان هزینه متوسط و هزینه نهایی برای تولید ماهی ۱۳۳
- نمودار ۵-۱۳ منحنی‌های هزینه واحد و منحنی درآمد نهایی قابل استفاده در مدل عامل تولید ۱۳۴
- نمودار ۵-۱۴ نمایش منحنی عرضه مشتق شده از هزینه نهایی ۱۳۵
- نمودار ۵-۱۵ منحنی‌های هزینه متوسط بلندمدت و کوتاه‌مدت ۱۳۶
- نمودار ۵-۱۶ منحنی هزینه متوسط بلندمدت و کوتاه‌مدت و هزینه نهایی بلندمدت و کوتاه‌مدت برای تعادل پایدار در بلندمدت ۱۳۸
- نمودار ۵-۱۷ مقیاس یا اندازه اقتصادی در شرایط متغیر تولید ۱۳۹
- نمودار ۶-۱ منحنی برداشت پایدار بیولوژیک از ذخایر آبی ۱۴۸
- نمودار ۶-۲ منحنی برداشت در دو سطح تلاش متفاوت ۱۴۹
- نمودار ۶-۳ درآمد و هزینه‌های صید در شرایط دسترسی آزاد به ذخیره ۱۵۱
- نمودار ۶-۴ درآمدها، هزینه نهایی و هزینه متوسط صیاد ۱۵۴
- نمودار ۶-۵ الف) شاور با هزینه‌های متغیر بالا ب) شاور با سرمایه اولیه بالا ۱۵۶
- نمودار ۶-۶ درآمدها، هزینه‌ها و میزان صید صیاد ۱۵۷
- نمودار ۶-۷ هزینه متوسط، هزینه نهایی و درآمد نهایی صیاد ۱۶۰
- نمودار ۶-۸ تعادل عرضه و تقاضا برای ماهی ۱۷۳
- نمودار ۶-۹ قیمت در شرایط تغییرات عرضه و تقاضا ۱۷۵
- نمودار ۶-۱۰ الف) منحنی عرضه در شرایط غیر کششی ب) منحنی عرضه در شرایط کششی ۱۷۵
- نمودار ۶-۱۱ الف) منحنی تقاضا در شرایط غیر کششی ب) منحنی تقاضا در شرایط کششی ۱۷۷
- نمودار ۶-۱۲ تأثیر انحصار خرید بر قیمت ۱۸۲
- نمودار ۶-۱۳ تأثیر انحصار خرید بر نرخ بهره ۱۸۲
- نمودار ۶-۱۴ سطح ستانده و قیمت‌ها با هزینه‌های اجتماعی ۱۸۵
- نمودار ۶-۱۵ اثر یک ذخیره بر درآمد کل فروش‌ها ۱۸۷

فهرست تصاویر

- شکل ۳-۱ رستوران آبزیان در مالزی ۴۵
- شکل ۳-۲ بازار عرضه ماهی در ایران ۴۷
- شکل ۳-۳ مزرعه پرورش ماهی قزل آلا در ایران ۴۹
- شکل ۳-۴ مزرعه پرورش میگو در ایران ۴۹
- شکل ۳-۵ عرضه گوشت آزادماهیان ۵۱
- شکل ۳-۶ مصرف آبزیان ۶۲
- شکل ۶-۱ صید پره در سواحل دریای مازندران ۱۴۳
- شکل ۶-۲ بازار عرضه ماهی دریایی در فریدون کنار ۱۴۵
- شکل ۶-۳ صید ماهی خاویاری در دریای مازندران ۱۴۶
- شکل ۶-۴ شناورهای صیادی برای صید در دریای عمان ۱۷۰

فهرست جدول‌ها

جدول ۱-۴	برنامه تقاضا برای ماهی با قیمت‌های مختلف	۷۲
جدول ۲-۴	میزان تقاضا و مصرف ماهی با قیمت‌های مختلف	۸۳
جدول ۳-۴	درآمد سالانه، درآمد میانگین، درآمد نهایی و کشش قیمت در حراج ماهی	۸۹
جدول ۴-۴	برنامه فرضی برای عرضه ماهی تیلاپیا	۹۴
جدول ۱-۵	تولید ماهی پرورشی قابل عرضه به بازار، در مزرعه‌ای در آمریکا	۱۱۲
جدول ۲-۵	تولید کل، نهایی و میانگین برای شش تراکم مختلف گربه‌ماهی در یک جریب استخر	۱۱۸
جدول ۳-۵	مراحل تولید	۱۲۰
جدول ۴-۵	اصول حداکثرسازی سود در زمانی که نهاده‌ها نامحدود هستند	۱۲۲
جدول ۵-۵	هزینه‌های پرورش ماهی	۱۳۱
جدول ۱-۶	سطح حداکثر بهره‌برداری برای حداکثر کردن سود صیاد	۱۵۹
جدول ۲-۶	هزینه‌های نهایی و درآمدهای اعضای گروهی در شناورهای با اعضای متفاوت	۱۶۲
جدول ۳-۶	درآمدها و هزینه‌های عملیاتی شناورهای صیادی	۱۶۵
جدول ۴-۶	تعادل قیمت‌ها در زمانی که خریداران و فروشندگان به توافق می‌رسند	۱۷۲
جدول ۱-۷	تحلیل پروژه	۲۰۲
جدول ۲-۷	آثار توسعه در سایر بخش‌ها بر توسعه ماهیگیری سنتی	۲۲۱

با توجه به رشد چشمگیر پرورش آبزیان در جهان و محدودیت ذخایر در دریاها، رویکرد سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای به بهره‌برداری پایدار و مدیریت اقتصادی منابع دریایی، ضرورت افزایش آگاهی دانشی پژوهان شیلاتی در زمینه مدیریت منابع دریایی، مدیریت اقتصادی مزارع و رعایت اصول و مبانی اقتصادی در مدیریت تولید و عرضه آبزیان اهمیت بسزایی دارد. در سال‌های اخیر، رشد و توسعه آبی‌پروری به‌عنوان یک فناوری جدید در تولید غذا بسیار سریع بوده است. هرچند ترکیب بهره‌گیری از علوم متنوع بیولوژی، فیزیک، شیمی، مهندسی، ژنتیک و سایر علوم مرتبط را به نحو شایسته‌ای پاسخ مثبت داده است، ولی سؤال‌های مربوط به توجیه اقتصادی فعالیت بهره‌گیری و توسعه فناوری در سودآوری و تولید محصولات با ارزش افزوده در بازار عرضه، مهمترین نقش را در توسعه پایدار ایفا نموده است. با توجه به رشد روزافزون آبی‌پروری در جهان، سؤال‌های اقتصادی مرتبط با صنعت آبی‌پروری اهمیت بیشتری می‌یابد. هرچند رشد صید آبزیان از دریاها پایان یافته، اما رشد جمعیت در مناطق مختلف جهان متوقف نشده و بنابراین بهره‌برداری پایدار از ذخایر موجود، کاهش ضایعات صید، حمل‌ونقل و عرضه و ایجاد ارزش افزوده در اقتصادی‌بودن فعالیت نقش اساسی دارد. مشکل سوءتغذیه به‌دلیل کمبود پروتئین حیوانی در کشورهای مختلف در حال افزایش است و عدم دسترسی به درآمد کافی، خانواده‌های زیادی را برای بهبود وضع زندگی خود با مشکل مواجه نموده است. کاهش سریع منابع تولید غذا و تخریب منابع طبیعی، ضرورت فعالیت‌های پایدار تولید غذا را برای تولیدکنندگان الزامی ساخته و کمبود زمین مناسب برای تولید، تولیدکنندگان را مجبور نموده تا به بهره‌برداری از زمین‌های حاشیه‌ای کشاورزی و پرورش در دریا ترغیب شوند. توسعه آبی‌پروری، نویدبخش کاهش این معضلات است. هرچه به جلو گام برمی‌داریم، باید نقش اقتصاد شیلاتی بیشتر درک شود. در این تلاش، جنبه‌های اقتصادی صید و مدیریت مزارع، شناخت نیاز مشتریان و عرضه محصولات متنوع و باکیفیت، ابزار بسیار بااهمیتی است. این کتاب می‌تواند به‌عنوان راهنما برای دانشجویان و دانش‌پژوهان شیلاتی و برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران و افراد حرفه‌ای در زنجیره

صید تا سفره مورد استفاده قرار گیرد. مهمتر از موضوع ظاهراً ساده صید و پرورش آبزیان، مدیریت و برنامه‌ریزی صید و پرورش و رعایت ملاحظات اقتصادی در هزینه‌های سرمایه‌گذاری و هزینه‌های جاری در زنجیره فعالیت‌های شیلاتی نیازی است که بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد. کتاب، ابتدا کلیاتی شامل روند تولید، مصرف و تجارت آبزیان در جهان، روند صید و آبزی‌پروری در ایران، نقش شیلات در اقتصاد ملی و توسعه مناطق ساحلی را بررسی کرده و به مباحث پایه در علم اقتصاد برای آشنایی دانشجویان و دانش‌پژوهان با تاریخچه و روند تکامل تئوری‌های اقتصادی می‌پردازد و در پایان، مراحل رشد و توسعه اقتصادی جوامع، ساختار و سازمان اقتصادی جوامع و سازمان‌های متولی فعالیت‌های اقتصادی را بررسی می‌کند. در فصول بعد، اقتصاد آبزی‌پروری را تجزیه و تحلیل و بحث می‌نماید. در پایان، موضوعات مرتبط با اقتصاد بهره‌برداری از ذخایر دریایی، توسعه ماهیگیری و اقتصاد بازار ماهی را مورد توجه قرار می‌دهد.

حسن صالحی